

будови сцени, епізоду, сюжету екранного твору, сценарним або режисерським ходом, відіграючи важливу роль в образотворенні, символічному, алегоричному та метафоричному наповненні картин.

*Чупріна Наталія Владиславівна,
кандидат технічних наук, доцент
Київського національного університету
технологій та дизайну
(Україна, м. Київ)*

ВІНТАЖ ЯК ТЕНДЕНЦІЯ СУЧАСНОЇ ІНДУСТРІЇ МОДИ

Загальновідомо, що мода на використання досягнень минулого виникла давно. Особливе це стосується моди на ті речі і предмети, на які час від часу мода повертається. Зокрема, йдеться про костюм – одяг і доповнення до нього. Інтерес до старих речей і предметів одягу існує одвіку, проте раніше, в контексті костюма не використовували термін «вінтаж». До слова, ще в XVIII ст. був попит на предмети одягу сторічної давності. Особливо ця тенденція розповсюдилася в XIX ст., коли всі поперемінно пануючі стилістичні рішення і модні стандарти в костюмі ґрунтувалися на адаптації модних тенденцій минулого: ампір реінкарнував костюм античності, романтизм ґрунтувався на мотивах Середньовіччя і Відродження, а друге рококо сприймалося як продовження першого рококо і т.д. Дана тенденція, хоч і не так очевидно, перейшла і в XX ст. В період 1930-х рр., напередодні Другої світової війни, наприклад, жінки Великобританії цілком занурилися в костюм Вікторіанської епохи (в історії моди він одержав назву неовікторіанського). У моді активно використовувалися аксесуари того часу – головні убори, шкіргалантерейні вироби та інші старовинні речі, які зараз прийнято називати «вінтажними».

Наступна хвиля активного впровадження вінтажних мотивів в модні тенденції XX ст. прокаталася в епоху хіппі, увібравши в себе стилістичні рішення костюма 1920-х (так зване арт-нуво), 1930-х і частково 1940-х рр. Так, зокрема мода на взуття на платформі, надзвичайно популярне в 1970-х рр., прийшла саме як вінтажний елемент з 1940-х.

Слово «вінтаж» за останні десятиліття міцно увійшло до лексику прихильників моди. Проте значення його залишається достатньо розмитим, дозволяючи кожному вносити свої правки і доповнення в цю нову «словарну статтю». Очевидно, що вінтаж має на увазі щось

більше, ніж просто речі, розташовані на хронологічній і ціннісній шкалі приблизно посередині між антикваріатом і секонд-хендом. Епітет «вінтажний» в застосуванні до предмету одягу або аксесуарів функціонує як ярлик, який повідомляє: «це модно». Дефініції в інтернет-довідниках підкреслюють, що до вінтажу може бути віднесена не будь-яка річ з минулого, а лише та, в якій одержав яскравий вираз певний стиль, – тобто одночасно оригінальна і пізнавана. Таким чином, інтерес до вінтажних предметів, з одного боку, є способом вибудовування відносин з історією моди, з іншої – належить до числа практик, направлених на створення власного неповторного вигляду.

Впродовж останніх десятиліть мода як цілісне універсальне явище виходить за межі будь-якого окремого виду людської діяльності, тому її вивчення вимагає комплексного міждисциплінарного підходу, що обумовлює необхідність використання широкого діапазону наук – від історії і теорії культури, естетики, соціології, психології, етнології до економіки і семіотики.

Актуальність теми полягає в розкритті суті передумов формування вінтажної моди. Історія наповнена цитатами і повторами. А особливо – історія моди. Улюблена тема сучасних дизайнерів і модельєрів одягу – «костюм з історією», цитати минулого. Джерелом натхнення при цьому служить не тільки власне одяг, але і фотографія, кінематограф, зірки кіно і естради, політики, знамениті художники-модельєри, гучні винаходи та ін. – в цілому художня і технічна культура. Створення нового завжди спирається на попередній досвід, тобто нове – це переосмислення і вдосконалення старого.

У такому контексті дизайн одягу – це аналіз і синтез минулого досвіду, переосмислення, сплав традицій і нових функцій. Одяг для дизайнера – це відображення культури, мистецтва епохи і миті, відображення величезного шара знань, переживань, емоцій, психологічних станів людини, для якої проектується річ, і самого дизайнера. Інструмент дизайну, в першу чергу, – це функція, стиль, мода, естетика, сприйняття та ін.

Як відомо, мода, в сучасних умовах розвитку суспільства споживання, все активніше впливає не тільки на характер соціокультурного розвитку, але і стає одним з основних соціальних регуляторів поведінки широких верств суспільства, як в індустріально розвинених державах, так і в тих, які прагнуть стати такими.

Аналіз різносторонніх досліджень і численних публікацій в даній сфері свідчить про зростаючий інтерес, як на професійному, так і

на споживацькому рівні сприйняття, до модних тенденцій у використанні вінтажних мотивів, та їх реалізації в колекціях провідних Будинків моди і дизайнерських фірм.

Таким чином, ретро-мотиви, зокрема використання вінтажних речей і елементів костюма сьогодні є надмодною тенденцією. Крім того, в нових колекціях дизайнерів всього світу однозначно відчувається повернення до моди минулих років – від 1940-х до 1980-х, яка сьогодні сама собою сприймається як вінтаж. Проте, йдеться, в першу чергу, про асиміляцію дійсно старовинних предметів і елементів одягу в сучасні комплекси костюма. Навряд можна проводити аналогії між стилем ретро і модою на вінтаж. Останню прийнято вважати лише одним з напрямів ретро-моди.

Представники модної богеми знаходяться в постійному пошуку аксесуарів до костюма зразка першої половини ХХ ст. (а краще і другої половини ХІХ). Серед зірок кіно, подіуму, світських хронік все сильніше виявляється тенденція появи на різних церемоніях в нарядах відомих Будинків високої моди середини ХХ століття. Ці і подібні прояви, як прийнято говорити, потрапляють в категорію «вінтаж». Проте, чіткого і повного визначення цього явища дотепер не існує, оскільки воно ще не сформувалося остаточно.

Як відомо, поняття «вінтаж» (vintage) індустрією моди було запозичене з термінології винарів. У сучасній моді до вінтажу відносять всі предмети і елементи одягу і аксесуарів, виконані 40–80 років тому – у середині ХХ ст., але які є актуальними в контексті сучасних модних тенденцій. За аналогією з виноробством, чим старші вінтажні предмети та елементи одягу, тим вище вони цінуються в сучасному модному співтоваристві. Це підтверджується навіть тим, що пошкодження на таких речах вважаються не недоліками, а перевагами, і тому ретельно підкреслюються.

Таким чином, слід зазначити, що вінтаж виділився в самостійний напрям в сучасному просторі моди. Одна вінтажна річ або аксесуар у всьому наряді цінується вище, ніж наряди з останніх колекцій відомих дизайнерів. При цьому, найбільш стильним буде виглядати вбрання, зібране з предметів і деталей костюма, створених різними дизайнерами, з обов'язковим використанням елементів vintage.

Сьогодні вплив вінтажних мотивів на сучасні модні тенденції особливо значни, оскільки вся сучасна мода так чи інакше використовує елементи ретро (про що було сказано на початку). Аналіз діяльності провідних Будинків моди і дизайнерських фірм дозволяє кон-

статувати, що за останні 10–15 років ними не створено кардинально нових варіантів крою, нових ліній чи силуетів. Проте, завдання дизайнерів сучасної індустрії моди полягають не тільки в тому, щоб стилістично грамотно використовувати вінтажні предмети і деталі костюма, але і ґрунтуючись на їх беззастережних перевагах, розвивати перспективні модні тенденції і сприяти розвитку індустрії моди і розширенню ринку модного одягу.

*Шак Тат'яна Федоровна,
доктор искусствоведения, профессор,
заведующая кафедрой музыкальных медиатехнологий
Краснодарского государственного
университета культуры и искусств
(Россия, г. Краснодар)*

МУЗЫКА КАК КОМПОНЕНТ АНИМАЦИОННОГО ФИЛЬМА (НА МАТЕРИАЛЕ ТВОРЧЕСТВА РЕЖИССЕРА Г. БАРДИНА)

Выделяя черты авторского кинематографа среди его характерных черт следует подчеркнуть повышенную семиотичность текста, стремление к умножению знаковости, внимание к стилистическим приемам, ориентацию на новаторство формы, оригинальность языка, но главное – значимость фигуры режиссера-автора. Все эти качества в полной мере дают о себе знать в анимационном кинематографе Гарри Бардина. Он выступает в своих фильмах не только в качестве сценариста, режиссера, продюсера, но и автора музыкальных композиций, собранных преимущественно из цитат. В одном из телевизионных интервью Бардин, отвечая на вопрос об авторстве музыкальной составляющей его фильмов, сказал, что раньше он сотрудничал с Алексеем Рыбниковым, Сергеем Анашкиным, Максимом Дунаевским, а потом обратился к ушедшим уже композиторам, компилируя звуковой пласт своих фильмов преимущественно из цитат, как точных, так и аранжированных.

Музыкальная композиция фильма «Кот в сапогах» (Россия, 1995) – яркий пример авторского подхода режиссера к структурированию музыкального ряда фильма. Оригинальная современная интерпретация сказки Шарля Перро, сочетает основные сюжетные мотивы сказки с образностью России эпохи перестройки. Анализ самобытного музыкального ряда фильма, скомпилированного из разнообразных цитат, позволяет определить в данном тексте: 1) материал цитирова-